

Fraga, Franco i el nostre futur

«Estem (i ens hi arraconen i ens hi arraconem) mentalment instal·lats en un antifranquisme. I tornem a replegar-nos porticons endins. Com sempre fa el català quan perd»

No és broma. L'altre dia se'm van aparèixer Fraga i Franco. De patac. Precisament aquell dia no havia begut, ni tan sols àcid clorhídric. I allà eren. Rotllo holograma de la Guerra de les Galàxies. Com figures embalsamades per la llum d'espasmes d'una bombeta de mig watt de la postguerra. Primer va parlar Fraga. Però el Don Manuel dels anys seixanta. Quan era Ministre d'Informació i Turisme. El Manuel Fraga amb vestit de venedor, de comercial d'electrodomèstics *subdesarrollistas*. Quin paio més viu. Ell és el que veu el poder de la televisió. I Fraga capgira l'Espanya mediàticament dictatorial: de la premsa a la televisió.

El nou mitjà passa de ser d'una joguina que no volia el règim a la gran eina instrumental, adoctrinadora i propagandística del franquisme. Però Franco... Sí, ara parla l'actor-espectador. Fraga explica una anècdota lluminosa dels darrers anys de la dictadura. Quan Franco visitava les ciutats i veia aquell clamor popular de la gent per televisió i li preguntava a Fraga: "¿Cuál era su verdadero significado para el futuro?". Gran, Paquito.

Sí, Paquito vident. Aquelles masses després, en 5-6 anys, clamarien democràcia. I un altre dia, si cal, cridarien que volen una vaca que fes cappuccinos amb llet condensada per una llúdriga professional de la muniyida. Fraga, de ministre franquista (abans procurador franquista) a President autonòmic de Galícia durant 15 anys! (I abans diputat al Congrés, President d'Aliança Popular i del Partit Popular, Pare de la Constitució... i potser també de Naranjito). Això és Espanya. Això és el Franquisme-Transició-Pansició. I els catalans, Catalunya, sembla que visquem en una lluita antifranquista permanent.

L'1 d'octubre pareix ja un conte que expliquen els padrins des de fa dècades. Passat, fonedís... Les manifestacions de tots aquests anys són històries de colors sèpia i escamarlà d'un segle passat, prehistòric. Tot és remot. Els dies, els fets, els homes, les dones, els carrers, les places, les banderes, les pancartes, els crits, les paraules, les il·lusions... Tot queda lluny. Molt lluny. Fins i tot sembla irreal. Una saca de boira. Una saca de temps. El pes que decanta la balança cap a un oblit fabricat, obligat. Entre la construcció de la inexistència i el refugi de la pena. I tot es voldrà escombrar, negar, capgirar, substituir... malgrat que aquests anys siguin sobretot una cosa: fàbriques de memòria. Discos durs. Caixes negres. Un software potentíssim, únic, original. Les caixetes de la veritat.

Però estem (i ens hi arraconen i ens hi arraconem) mentalment instal·lats en un antifranquisme. I tornem a replegar-nos porticons endins. Com sempre fa el català quan perd. I tornem a viure en una postguerra espiritual de congelador. Tornem al cau, a casa, al búnquer, a l'armari, al fons de la calaixera, a parlar la llengua a la vora del foc. I a fer cançons de sardines que van d'excursió. I a somiar mapes, històries, herois de llibres de coloraines desfetes. Tornem dins. A la placenta nacional. A la panxa del bou, oh, Patufet de pàtria de cobrellit.

Però, tapats, abrigats, aixoplugats, ens preguntem, amb un Paquito el xocolater crepuscular, moribund davant els nostres ulls: Què vol dir tot això? ¿Què vol dir tota aquesta gent clamant desorientada, decebuda, desenganyada, estabornida, indiferents, abandonada, sola, incompresa? Què significa? Quines conseqüències tindrà? ¿Què vol dir pel futur de l'independentisme, del sobiranisme, de la llibertat nacional tot aquest clam de silencis? Què vol dir pel futur del país? Què farà aquesta gent? Què fareu? Perquè Fraga i Franco sempre ho tenen clar. Segueixen cantant i ballant la cançó del filòsof de l'escola de pensament clàssic de la rotonda de la pell de brau-frau eterna: "La vida sigue igual". També per a nosaltres.

